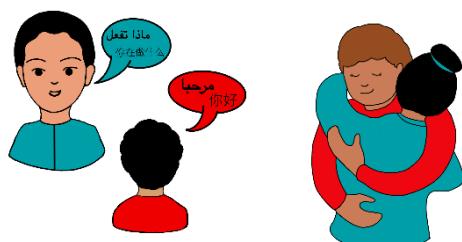
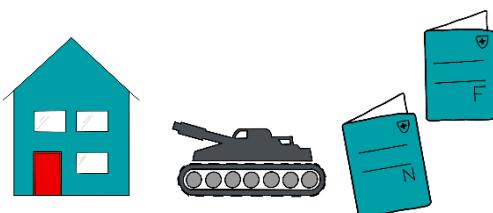

Ka caawinta carruurta diirimaadka iyo qaabdhismedka

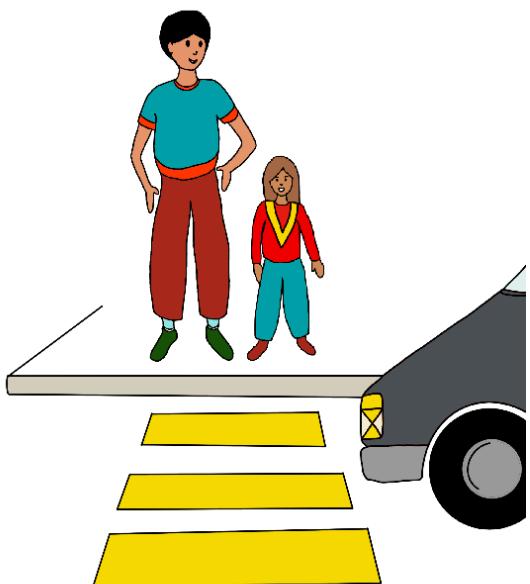
Nolosha waxaa jira waxyaabo badan oo aanan saameyn ku yeelan karin, aanan dooran karin, oo aanan go'aan ka gaari karin. Tusaale ahaan: Saamayn kuma yeelan karno haddii dalla dagaal ka jiro iyo haddii kale. Mararka qaar ma go'aansan karno goobta iyo sida loo noolaado. Annagu kaligeen go'aan kama gaari karno dukumiintiyada aqoonsiga ee aan heli doonno.

Laakiin sidoo kale waxaan saameyn ku yeelan karnaa waxyaabo badan oo yaryar, nafteeda Ayaan go'aan u gaari karnaa.

Tusaale ahaan: Wuxaan dooran karnaa sida aan jacayl ugu muujin karno carruurteenna. Wuxaan go'aansan karnaa sida aan iskula hadli karno qoyska dhexdiisa. Wuxaan go'aansan karnaa sida aan uga caawin karno caruruutena inay seexdaan.

Waxyaabahan yaryar aad ayey muhiim ugu yihiin carruurteenna. Xitaa haddii waxyaabo badan oo nolosha ka mid ah ay adag yihiin, waxaa muhiim ah in waaliddiintu had iyo jeer xoogga saaraan waxa ay saameyn ku yeelan karaan oo ay iyagu go'aan ku gaari karaan.

sharax sharciyada

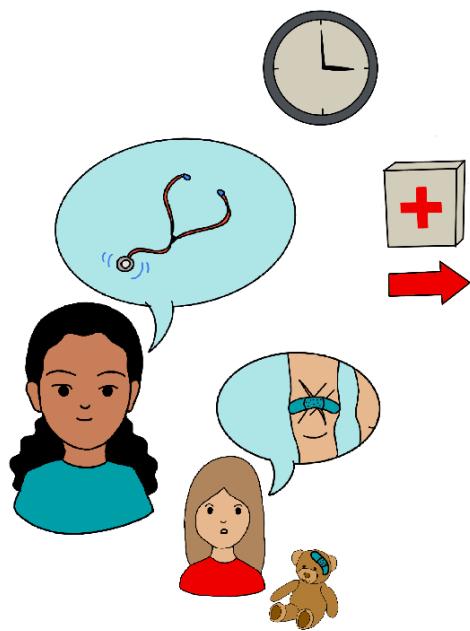

Carruurtu waxay u baahan yihiin macluumaad iyo jiheyn si ay u fahmaan adduunka ayna u fahmaan nolol maalmeedkooda.

Carruurtu waxay waalidkood uga baahan yihiin sharcayo yaryar, fudud oo la fahmi karo.

Waalidiintu waxay carruurta u sharxayaan sharciyada waxayna sidoo kale u sharxayaan sababta uu sharcigu muhiim u yahay. Waalidku waxay joogteynayaan sharciga xitaa haddii carruurtu aysan rabin inay ku sii dheganaadaan. Sidoo kale waa muhiim marka la joogo iskuulka in caruurtu raaci karaan sharciyada.

Tusaale: Waa inay istaagaan isgoyska dadka lugeynaya oo ay fiirinayaan haddii baabuur soo socdo. Sabab? Sababtoo ah baabuurku wuu dhaawici karaa ilmaha haddii ilmuu iska galaan waddada. Ilmuu had iyo jeer waa inuu fiiriyaan haddii baabuur soo socdo. Waa inay had iyo jeer u hogaaansanaado sharcigan.

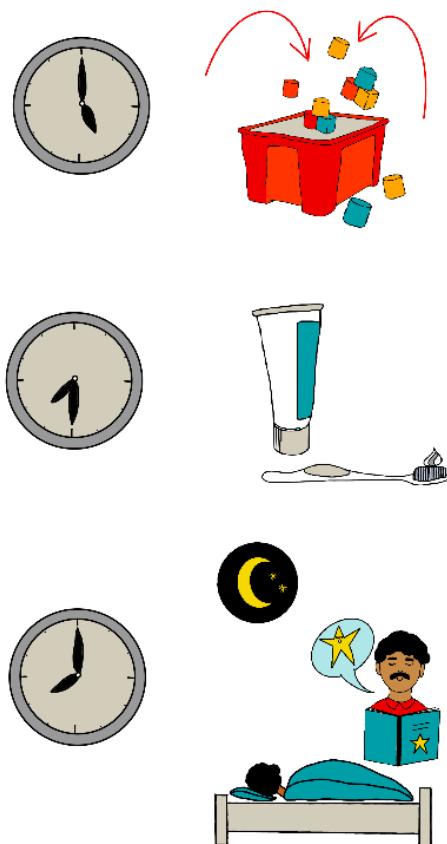

Isu diyaari xaaladaha

Carruurtu waxay u baahan yihii macluumaad iyo jiheyn si ay u fahmaan adduunka ayna u fahmaan nolol maalmeedkooda.

Waalidiintu waxay ilmahooda u diyaarin karaan xaalado cusub ama aan fiicnayn waxayna u sharxi karaan waxa dhaca xaaladahaas. Taasi waxay carruurta ka fogeynaysaa cabsida.

Tusaale: Wuxuu aad u qayba ah oo ka caawiya jirka inuu caafimaad yeesho.

Joogteynta caadooyinka iyo jadwalada

Carruurtu waxay u baahan yihii macluumaad iyo jiheyn si ay u fahmaan adduunka ayna u fahmaan nolol maalmeedkooda.

Waxay ka caawinaysaa ilmaha haddii waxyaabaha qaarkood ay isku mid yihii maalin kasta. Waalidiintu waxay samayn karaan howlo maalmeedkooda, taas oo macnaheedu tahay inay wax si isku mid ah sameeyaan wakhti isku mid ah maalin walba.

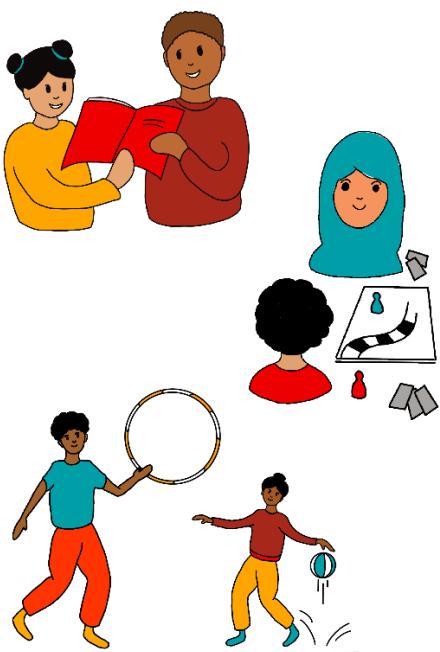
Tusaale: Ilkahaaga ku cadeey hal meel maalin kasta intaan la seexan ka hor oo u sheeg sheeko. Ducaysta maalin kasta kahor intaadan wax cunin. Had iyo jeer hagaaji boombalooyinka ka dib markii lagu cayaaro.

Bixinta jacaylka

Ilmuu wuxuu waalidku uga baahan yahay jacayl iyo kalgacal. Waxaa jira siyaabo badan oo kala duwan oo waalidku ugu muujin karo ilmahooda in ay ku jecel yihiin qofka ay yihiin.

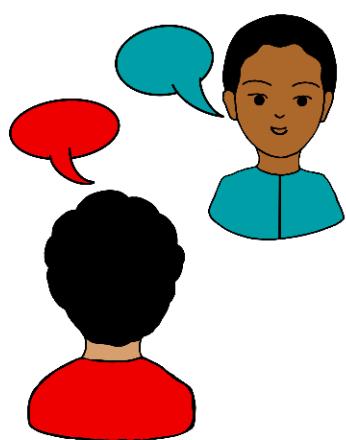
Tusaalooyin: Ku dhah ilmaha ereyo "waan ku jeclahay". Hab sii ilmaha. Amaan ilmaha. U dhoola cadee ilmaha. Ilmaha ka farxi.

Ciyaar iyo baashaal isla qaadasho

Ilmuu wuxuu waalidku uga baahan yahay jacayl iyo kalgacal. Way wanaagsan tahay carruurta inay waqtii la qaataan qoysaskooda. Xitaa haddii ay noloshu adag tahay mararka qaarkood, waxaa wanaagsan in waqtii la isla qaato oo la isla sameeyo hawlahaa qaarkooda.

Tusaalooyin: Isla eega buugaagta sawirada. Isla cayaara turub. Isla heesa hees. Kaftan isku sheega. Isla sameeya wax farshaxan ah. Wax isku sawira. Isboorti wada sameeya.

Wada hadla

Ilmuu wuxuu leeyahay dareenno, fikrado iyo fikrado badan. Way wanaagsan tahay cunugga inuu ka hadlo. Waalidiintu waxay kala hadli karaan ilmaha wax kasto oo ilmaha walaac gelinaya. Wuxaa weydiin kartaa ilmaha ra'yigooda iyo fikradooda. Waxaa sidoo kale caawinaysaa ilmaha haddii waalidku magacaabaan dareenka ay ku arkaan ilmaha ("Waan arkaa inaad murugaysan tahay / xanaaqsan tahay / faraxsan tahay ...")

Dhaqan wanaagsan ku beer qoyska dhexdiisa

Qoys waliba wuxuu leeyahay dhaqan iyo caado u gaar ah. Way wanaagsan tahay ilmaha haddii dhaqanka qoysku sidiisa ku ahaado meel walba oo waalidkuna caadooyinkaas u sii gudbiyo carruurta. Tusaalooyin: Cibaadooyinka ka horeeya inta aan wax la cunin. Karinta cunto gaar ah. U dabbaaldeggaa maalmaha dhalashada. Hawlaha ciidda maalmaha gaarka ah. Salaadaha.

Muuji qadarin

Carruurtu waxay rabaan inay ka farxiyaan waalidkood. Waxay sameeyaan dadaal dheer si ay waalidiinta ugu farxiyaan. Si kastaba ha noqotee, mararka qaarkood carruurtu waxbaa ka khaldama, wax baa jaba, ama way daalaan oo niyad jabaan. Markaas waalidku waxay u baahan yihiiin dulqaad badan. Way kufiican tahay caruuerta markay waalidiintu dhahaan waad mahadsantahay markay caruuerta wax ku caawiyaan. Ama markay waalidiintu isdajiyaa (halkii ay ka canaan lahaayeen) markuu ilmuuhu wax qaldan sameeyo ama uu daalan yahay. Way u fiican tahay caruuerta marka waalidku tuso: "Waxaan arkaa inaad asal ahaan ula jeeddo inaad wax fiican sameyso. Waan ku faraxsanahay caawintaada"

Fikrado u gaar ah

Boggan waxaad si bilaash ah uga heli doontaa macluumaaad badan oo ku saabsan caafimaadka iyo waxbarashada oo ku qoran luuqadaada: www.savethechildren.ch/parents

Copyright: Save the Children Switzerland; based on: Save the Children Sweden, Joan E. Durrant (2016). Positive Discipline in Everday Parenting / CIP Centar za interaktivnu pedagogiju & Save the Children International Serbia - Parenting on the Move